



بکار برده می‌شود. یکی از شایعترین روش‌های اجرای نظارت بالینی مشاهده کنفرانس‌های بالینی، مشاهده عملکرد در درمانگاه، تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده در طول مشاهده و بازخورد به اساتید می‌باشد. اگر بین اساتید متخصص و تازه کار دیدگاه مشترکی وجود داشته باشد این مدل بالینی در عملکرد و نگرش اساتید تاثیر می‌گذارد. این نوع توانمندسازی می‌تواند در کلاس درس و یا وضعیت بالینی برای دستیابی به نگرش‌ها و مهارت‌های آموزشی رخ دهد. اساتید مدل‌های نقشی را فعالانه مشاهده می‌کنند. زمان یادگیری به حداکثر رسانده می‌شود. در این مدل شیوه‌هایی از عملکردهای بالینی، بهبود مهارت‌های آموزشی، ارائه بازخورد و تجزیه و تحلیل اتفاق می‌افتد.

## راهکارهای توانمندسازی

### اعضای هیات علمی در حوزه آموزش

#### ( قسمت دوم )

نویسندگان: دکتر حسین کریمی موفقی

فیروزه مجیدی، مهری یآوری، فاطمه رجب دیزاوندی

دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی

دانشکده پرستاری و مامایی مشهد



انجمن اساتید

#### Teachers' networks

یک مدل توسعه حرفه‌ای است که در آن گروهی از اساتید جهت آماده سازی اساتید دیگر در دانشکده و حتی در دانشکده‌های دیگر دوره‌های آموزشی یک هفته و گاهی یک ماه برگزار می‌کنند.

#### سنجش عملکرد توسط دانشجویان

#### Students' performance assessment

این روش با تمایل و تمرکز بر روی استانداردهای ارزیابی و ارزیابی مبتنی بر عملکرد، به عنوان یک شکل جدید از آموزش و توانمندسازی اساتید پیشنهاد شده است. این نوع از ارزیابی با مشاهده، مستندسازی و جمع‌آوری کار دانشجویان در طول زمان و با ارزیابی مبتنی بر چهارچوب کلاس درس انجام می‌شود.



اقدام پژوهی

#### Action research

یک فرایند تحقیق، تأمل و عمل است که با هدف بهبود و یا ایجاد تغییر در کیفیت محیط به جمع‌آوری شواهد و ارائه راه‌حلی برای حل مشکل می‌پردازد و آن‌ها را بکار بسته و مورد ارزشیابی قرار می‌دهند. در این مدل تصویری از اساتید بعنوان

نوشتار حاضر دومین قسمت از راهکارهای توانمندسازی اعضای هیات علمی است که با هدف آشنایی اساتید محترم با این مقوله تهیه شده است.

## راهکارهای توانمندسازی اعضای هیات علمی

نظارت: سنتی و بالینی



#### Supervision: traditional and clinical

در قالب سنتی این فرایند به وسیله مدیر یا کسی که با داشتن یادداشت و چک لیستی از معیارها و شرایطی که برای حضور استاد در کلاس مورد نیاز است انجام می‌شود و پس از ارزیابی هیچ بازخوردی به استاد داده نمی‌شود و منحصر بر عملکرد اساتید در کلاس متمرکز می‌باشد و در مورد آماده سازی و برنامه ریزی اساتید و فرایندهای ایجاد انگیزه در دانشجویان مدرکی ارائه نمی‌دهد. در مقابل نظارت بالینی بعنوان مدلی برای توانمندسازی اساتید از طریق بحث و گفتگو، مشاهده و تجزیه و تحلیل آموزش

عنوان مکانی برای ضبط مشاهدات، تجزیه و تحلیل عملکرد، تفسیر درک خود از موضوعات آموزشی و یا برای پاسخ به همکاران و بازخورد باشد.



### استفاده از داستان های اساتید *Use of teachers' narratives*

یکی از فرم های مربوط به این نوع گزارش استفاده از خاطرات می باشد. نوشتن خاطرات می تواند به عنوان ابزاری برای ضبط مشاهدات، تجزیه و تحلیل عملکرد، تفسیر درک خود از موضوعات آموزشی و یا برای پاسخ به همکاران و بازخورد باشد. در این مدل اساتید می توانند بر عملکرد خود و نوشته خود بازخورد بدهند.



### خودآموزی

#### *self- learning*

اساتید یک هدف (نیاز) که از نظر خودشان مهم تر است را هم بطور

فردی و هم در گروه های کوچک، شناسایی کرده و لیستی از فعالیت ها، اقدامات، منابع مورد نیاز، روش های پیشرفت در کار و بکارگیری ارزیابی دستاوردهای خود آماده می کنند. در واقع در این روش اساتید مسئول ارتقای خودشان هستند. یادگیرنده و یاددهنده یکی است و نقش مدیران، تسهیل، هدایت، حمایت و بازخورد گرفتن از توانمندسازی می باشد.

منابع جهت مطالعه بیشتر:

1- *Teacher professional development: an international review of the literature*. international institute for educational planning 2003 Available at: <http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001330/133010e.pdf>.

۲- *Faculty development- A brief introduction*. 2008.

Available at:

<http://www.amee.org/documents/Introduction%20to%20Medical%20Education%20-%20Steinert.pdf>.



Email: [nms.edo@mums.ac.ir](mailto:nms.edo@mums.ac.ir)

Web: [http://www.mums.ac.ir/nurse/fa/EDO\\_main](http://www.mums.ac.ir/nurse/fa/EDO_main)

محقق ارائه می دهد. مانند مشکل رفتاری یک یا چند دانشجو، مشکلاتی که در یادگیری وجود دارند.



### یادگیری مبتنی بر پروژه

#### *Project-base learning*

هدف اصلی این مدل افزایش توان کار اساتید بطور مستقل و

همکاری با دیگران به عنوان بازخورد دهنده است که با تجربیات شخصی اساتید، بحث و گفتگو و مقایسه ای این تجربیات با موارد بیان شده در منابع همراه است. هدف دوم این مدل، آماده سازی اساتید برای نقش رهبری در کلاس درس و بهبود کیفیت تدریس می باشد. این روش یادگیری وقتی با نظارت یک راهنما انجام می گیرد مؤثرتر است؛ مثل نوشتن طرح درس همراه با نظارت راهنما یا مدرس بر نحوه ی صحیح انجام آن.

### مطالعات موردی *Case-based study*

در این مفهوم ایجاد دانش بر پایه دانش و شناخت قبلی همراه با تجربه و ایجاد بینش نسبت به راه حل های جدید است. این مدل فرایند مداوم است که اساتید این فرصت را دارند با گروهی مشابه از همکاران برای بحث در مورد مسائل مطرح شده مکرراً ملاقات کنند.



### مشاهده بهترین عملکرد

#### *bservation of excellent practic*

فرصتی است برای اساتید به منظور مشاهده ی همکارانی که دارای تخصصی به رسمیت شناخته شده هستند و در آموزش برتری دارند.



### شرکت اساتید در وظایف جدید

#### *Teacher's participation in new roles*

یک روش یادگیری است که اساتید

تجارب خود در کلاس را از طریق نوشتن بصورت گزارش کار به همکاران منعکس می نمایند. یکی از فرم های مربوط به این نوع گزارش استفاده از مجلات می باشد و نوشتن مجله می تواند به